

LINNA METSAD.

Tartu linn omab suuremat kinnisvara metsade näol juba 1637. a. saadik. Umbes 1800. a. pandi linna poolt ametisse esimene metsaülem, kelle peaülesandeks oli valvata, et kohalik rahvas ei kasustaks omavoliliselt metsa, sest säärane metsakasustamine oli kasvanud niivõrd suureks, et puid veeti kohalike elanike poolt müügiks isegi Tartu turule. Alles Vene linnade seaduse kehtimahakkamisega 1878. a. määrati kindlam kord linnavaranduste kasustamiseks. Sellest ajast alates on linn saanud oma metsadest iga aasta sissetulekuid, ilma et ette oleks võetud suuremaid kulusid või midagi kavakindlat metsakultuuride ja metsapinna parandamiseks. Eriti kannatas mets liigvee all; oli vahtkondi, kus kohati võis liikuda ainult purrete kaudu.

Linna metsad koosnevad 8-st vahtkonnast, mis omakorda jagunevad kokku 162 kvartaaliks. Metsade maa-ala on kokku 2835,67 ha, millest okaspuumetsa on 466,17 ha, lehtpuumetsa 2328,50 ha, harvikuid 33 ha ja paljundeid 8 ha.

Linnavalitsus, hinnates (1919. a.) suurt tähtsust, mis metsad praegu linna majapidamises etendavad ja üldist metsade vähenemistendentsi tulevikus, asus metsade kuivatamisele, et teostada sellega metsastamistööd suurema eduga ja parandada metsa kasvutingimusi. Viimastel aastatel on mainitud töödes tekkinud seisak ja piirduti ainult kraavide puhastamisega ja korrashoiuga. Seevastu on aga teostatud kõik metsaistutamise- ja külmistööd täiel määral. Vaatamata ebasoodsale ilmastikule 1932./33. a. on metsakultuurid täiesti rahuldavad. Üldine majanduskriis, mille tagajärjel eriti metsahinnad langesid katastroofiliselt, andis end valusasti tunda ka linna metsamajapidamises (näit. maksis 1932. a. 1 m³ VI s. puid 70—80 senti, selle ülestötamine aga 60 senti). Hiljem metsaturg paranes, eriti palgid ja muu tarbepuu tõusid hinnas. Et aga linn kogu oma tarvismineva palgiarvu saab omast metsast, siis pole ta sõltuv kõrgetest hindadest ega puumaterjali hankimisest metsaoksjonitel. Ka kindlustab uus Laeva-Kärevere kanal odavat parvetamist, kuna siiani parvetamine oli seotud riisikoga, sest ebasoodus veeseis võis palkide transporteerimise veeteel teha küsitavaks.

Ka Saduküla-Piknurme metsasaadusi võib linn tulevikus, s. o. juba 1935./36. a., tarvitada otsekohe oma majapidamiseks, sest Piknurme jõgi süvendatakse ja reguleeritakse kuni Pedjani, nii et sealgi ei tee parvetamine mingit takistust.

Nende kahe uue kanali tõttu on linnametsade väärtus tunduvalt tõusnud ja Tartu linnal on tulevikus võimalus hankida kogu vajanduv tarbe- ja põletuspuid oma metsadest.

1933./34. aastal algas raske majandusliku depressiooni aeg — metsa hinnad olid äärmiselt madalad, nii et ei tasunud isegi ülestötamiskulusid. Arvestades säärast halba hindade konjunktuuri, otsustas linnavalitsus metsa ülestötamist üldiselt piirata. Vastavalt sellele koostati ka eelarve.